

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi
pirha.fi

Lausunto
17.8.2026

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunnan lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarvion 2027 tavoite-esityksistä

Tärkeintä ihminen

Valiokunta pitää tärkeänä, että toiminnan yhdenmukaisuus varmistetaan koko Pirkanmaan alueella. Valiokunta korostaa tarvetta selkeille ja yhtenäisille linjauksille. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että myös Pohjois-Pirkanmaan ostopalvelutuottajat sitoutuvat samoihin laatukriteereihin, palvelukuvauksiin ja HYTE-indikaattoreiden edistämiseen kuin hyvinvointialueen oma tuotanto, ja että tämän toteutumista sekä yhtenäisiä kirjauskäytäntöjä seurataan aktiivisesti.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että median monipuolisuutta koskeva tavoite on vaikeasti arvioitavissa. Lisäksi valiokunta edellyttää tarkempia perusteluja tekoälypohjaisten menetelmien käytölle, jotta niiden tarkoituksenmukaisuus ja vaikuttavuus voidaan arvioida. Valiokunta panee merkille, että tekoälyä hyödynnetään päätöksenteon tukena nopeuttamaan ja laajentamaan päätösvaikutusten arviointia hallinnollisissa töissä, mutta korostaa, että lopullinen vastuunkanto sisällöistä ja päätöksistä on aina ihmisellä.

Valiokunta nostaa esiin huolen asukaspoolin vuorovaikutteisuudesta ja sen kattavuudesta. Valiokunta pitää tärkeänä, että toimintamalli tavoittaa laajasti myös ne alueen asukkaat, jotka palveluja tosiasiallisesti tarvitsevat. Valiokunta pitää syksyllä 2026 julkaistavaa uutta vuorovaikutteista asukaspoolia hyvänä kehitysaskaleena ja painottaa, että asukkaiden tavoittamiseen tulee hyödyntää monikanavaisesti Pirha.fi-sivuja, tapahtumia, työpajoja, järjestöyhteistyötä sekä muita täydentäviä menetelmiä (kuten kyselyt ja asiakasraadit) koko Pirkanmaan alueella.

Valiokunta toteaa lisäksi, että NPS-mittari ei yksinään riittävästi kuvaa toimintakulttuurin asiakaslähtöisyyttä.

Vaikuttavat palvelut

Valiokunta toteaa ikäihmisten laitoshoidon koskevien tavoitteiden olevan kunnianhimoisia.

Valiokunta korostaa täsmennystä, mitä tavoitteet käytännössä tarkoittavat eri alueilla.

Valiokunta pitää LEKE-mallia erittäin hyvänä kokonaisuutena ja näkee myönteisenä sen, että toimintamalliin on sisällytetty koulutuksellisia elementtejä varhaiskasvatukseen. Tavoiteesityksestä ei kuitenkaan ilmene, miten koulutus tullaan varhaiskasvatukseen järjestämään.

Valiokunta korostaa lisäksi, että lasten ja nuorten lihavuuden huomioiminen on olennainen ja perusteltu painopiste.

Valiokunta korostaa, että hyvinvoinnin tulee parantua koko Pirkanmaan alueella. Valiokunta katsoo, että Pirkanmaan hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen välistä yhteistyötä on tarpeen edelleen vahvistaa. Lisäksi valiokunta pitää tärkeänä, että vuositavoitteet asetetaan nykyistä jämäkämmiksi ja prosessimittareiden sijaan määritellään selkeitä numeerisia tavoitteita heti, kun tarvittavat toteutus suunnitelmat valmistuvat. Valiokunta pitää hyvänä, että esimerkiksi HYTE-kertoimien indikaattoreiden osalta kehitetään vaikuttavaa toimintaa, mutta katsoo, että tavoitteiden tulisi olla nykyistä konkreettisempia ja kohdistua konkreettisesti esimerkiksi syrjäytyneisyyden vähentämiseen.

Valiokunta katsoo, että lähtökohtana tulee olla koko Pirkanmaan kattava palveluiden saatavuuden varmistaminen investointien avulla. Valiokunta toteaa, että tämä tavoite ei nykyisellään ilmene riittävän selkeästi asetetuista tavoitteista.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kotisairaaloiminnan potilasmäärien kasvua koskeva tavoite vaatii avakseen konkreettiset toteutum tiedot ja määrälliset arvot pelkkien prosenttien sijaan. Valiokunta panee merkille kotisairaaloiminnan myönteisen potilasmäärien kasvun (v. 2024: 6 384 potilasta, v. 2025: 7 025 potilasta) ja pitää tärkeänä, että kotisairaaloiminnan lääkäriresurssit turvataan toiminnan laajentamisen mahdollistamiseksi.

Hyvinvoivat työntekijät

Valiokunta korostaa lääkärin saatavuuden turvaamisen merkitystä koko Pirkanmaan hyvinvointialueella. Ostopalveluiden lisäksi tulee panostaa kohdennettuihin rekrytointitoimiin, sovittujen uusien toimintatapojen hyödyntämiseen avopalveluissa sekä aktiiviseen oppilaitosyhteistyöhön ja harjoittelupaikkojen tarjoamiseen.

Valiokunta pitää hyvinvoivien työntekijöiden teemaa kokonaisuudessaan erittäin tärkeänä ja perusteltuna omana painopisteenään. Valiokunta korostaa lisäksi opiskelijoiden huomioimisen

merkitystä ja katsoo, että heille tulee varmistaa riittävät työharjoittelu- ja työssäoppimispaikat osana pitkän aikavälin henkilöstön saatavuuden turvaamista.

Toimiva yhteistyö

Valiokunta korostaa yhteistyön merkitystä Pirkanmaan kuntien kanssa ja pitää tärkeänä vuorovaikutuksen ja kumppanuuden jatkuvaa kehittämistä. Valiokunta toteaa myönteisenä, että on saanut palautetta, että hyvinvointikoordinaattorit ovat olleet tyytyväisiä yhteistyöhön Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Valiokunta painottaa tutkimuksen, koulutuksen ja innovaatioiden vahvistamisen merkitystä sekä katsoo, että Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee toimia näissä teemoissa aktiivisena veturina ja edelläkävijänä valtakunnallisesti.

Valiokunta pitää tärkeänä, että työllisyysalueiden välinen yhteistyö käynnistyy sujuvasti. Lisäksi valiokunta esittää harkittavaksi, tulisiko työllisyysalueet huomioida tavoitteissa nykyistä selkeämmin jonain nostona. Valiokunta nostaa tässä yhteydessä esiin tarpeen luoda yhteinen ja selkeä prosessi työkyvyn tunnistamiseen sekä asettaa hyvinvointialueelle selkeä velvoite tehdä työkykyarviot viipymättä.

Tampereella, 17.8.2026

Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta

Linda Lähdeniemi, puheenjohtaja

Marika Ala-Herttua, 1. varapuheenjohtaja

Ida Leino, 2. varapuheenjohtaja